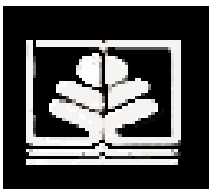

«بسمه تعالی»

دانشگاه مازندران
دانشکده علوم پایه

عنوان:

ایده ال های اول و طیف اول ابرحلقه های فازی

جهت اخذ رجه کارشناسی ارشد رشته ریاضی محض

اساتید راهنما:

دکتر رضا عامری

دکتر حسین هدایتی

نگارش:

مرضیه عوضعلی پور

آذر ۱۳۸۷

خداوند منان را شاکر و سپاسگزارم که به من توفیق عنایت فرمود تا مقطع کارشناسی ارشد را با نوشتن متن حاضر به پایان برسانم، و در این دوره از وجود پرثمر اساتید بزرگواری بهره مند شوم حال وظیفه خود می دانم ، که از دو استاد گرانقدر و بزرگوارم ، آقایان دکتر رضا عامری و دکتر حسین هدایتی که در تمام مدت تحصیل و تهیه این رساله با صبر و شکیبایی بیدریغ خودشان مرا راهنمایی نمودند و در این مدت روحیه دانش پژوهی و همکاری را در من بوجود آوردند ، قدردانی و سپاسگزاری نمایم . از خداوند منان توفیقات بیشتری برای ایشان خواستارم.

همچنین از داوران گرامی آقایان دکتر یحیی طالبی و دکتر اصغر طالبی که داوری این رساله را به عهده داشته اند تشکر و سپاسگزاری می نمایم.

تقدیم به:

صبورترین: مادر عزیزم

استوارترین: پدرمهربانم

تاریخچه و مقدمه ابرساختارها

در سال ۱۹۳۴، مارتی (Marty) [۱۳] در چهارمین کنگره ریاضیدانان کشورهای اسکاندیناوی، برای اولین بار تعریف ابرگروه را ارائه نمود و بعضی از خواص آن را تشریح کرد، بنابراین می توانیم سال ۱۹۳۴ را سال پیدایش ابرساختارها بدانیم.

بعدها کراسنر (Krasner) و کونتزمن (Kuntzman) و کریست (Croisot) در فرانسه و Dresher، Ore، Eaton، Wall، Compaigne، Griffith و Prenowitz در ایالات متحده و Utumi در ژاپن و Dietzman و Vikrov در روسیه و Zappa در ایتالیا، در این زمینه تحقیقاتی را به عمل آوردند، این نظریه را تعمیم داده و نتایج مختلفی را در رابطه با آنها بدست آوردند.

در دهه پنجاه، Drbohlav در چکسلواکی روی کلاس هایی از ابرگروهها کار کرد و Boccioni در ایتالیا روی شرایط شرکت پذیری در ابرگروه را مورد مطالعه قرار داد و در دهه شصت، Orsati در ایتالیا تحقیقاتی در این زمینه به عمل آورد و Pickett و Graetzer در ایالات متحده، مفاهیم مختلفی را در زمینه چندجبرها گسترش دادند و Nakano در ژاپن چند مدلها را مورد مطالعه قرار داد.

در فرانسه Sad روی ابرگروهها کار کرد، در یونان Mittas نظریه ابرگروههای کانونی را بنیانهاد و در ایالات متحده Roth این نظریه را مورد بررسی قرار داد.

Jantosciak و Prenowitz فضاهای الحاقی را تجزیه و بررسی کرده و آنها را در هندسه به کار بردند و Koskas در فرانسه، شرکت پذیری نیم ابرگروهها را بررسی کرد و McMullen در استرالیا، نظریه ای جبری از ابرگروهها را گسترش داده و در آنالیز هارمونیک مورد استفاده قرار دادند. بعدها در ایتالیا پرفسور کرسینی (Corsini) در گسترش و تعمیم این نظریه فعالیت کرد که همچنان فعال است [۴، ۵]. در آتن Massouros روی ابرحلقه ها و ابرمیدان ها و ابرمدول ها مطالعات زیادی به عمل آورد و در ایالات متحده نیز Comer روی ابرگروهها و ابرگروههای شبه کانونی کار کرد.

خوشبختانه در سال های اخیر در ایران نیز کارهای بسیاری در زمینه ابرساختارها و ابرساختارهای فازی توسط افرادی نظیر دکتر زاهدی، دکتر عامری، دکتر حسن خانی، دکتر دواز، دکتر برزویی و دکتر ایرانش و دیگران انجام شده است که حاصل آن مقالات بسیاری در این زمینه می باشد که برخی از آنها در قسمت منابع ذکر شده است [۱، ۲، ۶، ۸]. در حال حاضر نیز در سطح دنیا سمینارهایی

در ارتباط با ابرساختارهای جبری هر ساله برگزار می شود که مهمترین آنها کنفرانس ابرساختارهای جبری و کاربردهای آن است که هر سه سال یکبار برگزار می گردد [۷, ۱۴].

نظریه مجموعه فازی در سال ۱۹۶۵ توسط پرفسور لطفی عسگرزاده دانشمند ایرانی تبار و استاد دانشگاه برکلی آمریکا، عرضه شد. این نظریه از زمان ارائه آن تاکنون گسترش و تعمیم زیادی یافته و کاربردهای گوناگونی در زمینه های مختلف پیدا کرده است. به ویژه رز نفلد اولین مقاله رادرمینه گروههای فازی ارائه کرد سپس محققین بسیاری در این زمینه کار کرده اند [۱۰, ۱۲]. امروزه نظریه ابرساختارهای جبری و نظریه فازی گسترش متقابلی در هم داشته اند و طی سالهای اخیر مقالات متعددی در کاربرد نظریه فازی در ابرساختارها و بالعکس منتشر گردیده است.

بویژه ابرحلقه ها و ابرایده های فازی توسط دکتر زاهدی، دکتر عامری، دکتر دواز مورد مطالعه قرار گرفته اند. حال مادر این پایان نامه به مطالعه ابرایده های اول یک ابرحلقه می پردازیم. بویژه طیف اول یک ابرحلقه را معرفی کرده و خواص اساسی آنها را ارائه می کنیم. در خاتمه مفهوم طیف اول فازی ابرحلقه ها را ارائه کرده و ویژگی توپولوژیکی طیف اول ابرایده های اول را مورد مطالعه قرار می دهیم.

چکیده:

هدف این رساله مطالعه ابرحلقه ها و ابرایده های فازی آن می باشد. بدین منظور ابتدا مفهوم یک ابرایده ال فازی را تعریف کرده سپس خواص اساسی آنها را مورد بررسی قرار می دهیم. در ادامه به بررسی خواص طیف اول حلقه های معمولی و (فازی) آن می پردازیم سپس توپولوژی طیف اول را مورد بررسی قرار می دهیم. سرانجام طیف اول ابرحلقه های معمولی را معرفی می کنیم سپس توپولوژی طیف اول آنها را مورد مطالعه قرار می دهیم همچنین ابرایده های اول فازی را معرفی کرده و به بررسی خواص آنها می پردازیم. به خصوص آنکه توپولوژی طیف اول ابرایده های فازی را بررسی کرده و نتایج مربوط به طیف اول آن ها را بدست می آوریم.

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
	فصل اول: پیش نیازها
۲	۱-۱. مروری بر حلقه ها و ابر حلقه ها
۷	۲-۱. مروری بر نظریه مجموعه های فازی
	فصل دوم: ابر حلقه ها و ابر ایده های فازی
۱۲	۱-۲. خواص مقدماتی ابر ایده های فازی
۲۳	۲-۲. h-ایده ها و k-ایده های فازی
	فصل سوم: ایده های اول فازی و توپولوژی زاریسکی
۳۶	۱-۳. طیف اول حلقه ها
۴۴	۲-۳. ایده های اول فازی و طیف اول آنها
	فصل چهارم: ابر ایده های اول از ابر حلقه ها و طیف اول آنها
۵۴	۱-۴. طیف اول ابر حلقه ها
۶۲	۲-۴. ابر ایده های اول فازی و طیف اول آنها
	منابع و واژه نامه
۷۳	منابع
۷۵	واژه نامه انگلیسی به فارسی
۷۸	واژه نامه فارسی به انگلیسی

فصل اول

پیش نیازها

$$A \circ B = \bigcup_{a \in A, b \in B} a \circ b$$

$$A \circ x = A \circ \{x\}$$

$$x \circ B = \{x\} \circ B$$

هر گاه " $\circ$ " یک ابر عمل روی H باشد $\langle H, \circ \rangle$ را یک ابر گروهوار می نامیم .

۱-۱-۴- مثال . مجموعه اعداد طبیعی به همراه " $\circ$ " یک ابر گروهوار است .

$$\circ : \mathbb{N} \times \mathbb{N} \rightarrow P_*(\mathbb{N})$$

$$n \circ m = \{n, m, n + m, nm\}$$

۱-۱-۵- تعریف . ابر گروهوار $\langle H, \circ \rangle$ را یک نیم ابر گروه می نامیم ، هر گاه برای هر

$$x, y, z \in H$$

$$(1) \text{ شرکت پذیری } (x \circ y) \circ z = x \circ (y \circ z)$$

۱-۱-۶- تعریف . ابر گروهوار $\langle H, \circ \rangle$ را شبه ابر گروه می نامیم هر گاه برای $x \in H$ ،

$$(2) \text{ اصل تکثیر یا مولد بودن } x \circ H = H \circ x = H$$

$$\text{که } H \circ x = \bigcup_{h \in H} (h \circ x) \text{ و یا به طور معادل:}$$

برای هر $x, y \in H$ ، عناصر u, v در H موجود هستند که $y \in x \circ u \cap v \circ x$. زیرا

$$x \circ H = H \circ x = H = H \circ y = y \circ H$$

از طرفی داریم:

$$y \in H = x \circ H \Rightarrow y \in x \circ H \Rightarrow \exists u \in H \text{ s.t. } y \in x \circ u \quad (1)$$

$$y \in H = H \circ x \Rightarrow y \in H \circ x \Rightarrow \exists v \in H \text{ s.t. } y \in v \circ x \quad (2)$$

از دو رابطه (1) و (2) نتیجه می شود که :

$$\exists u, v \in H \text{ s.t. } y \in x \circ u \cap v \circ x .$$

ابر گروهوار $\langle H, \circ \rangle$ را ابر گروه گوئیم هر گاه در شرایط (1) و (2) صدق کند یعنی ابر گروه ، ابر گروهواری است که دارای خاصیت شرکت پذیری و مولد بودن است .

۷-۱-۱-۱-۱-۷-تعریف . فرض کنیم H یک مجموعه غیر تهی باشد اگر $H \times H \rightarrow P^*(H) : +$ یک نگاشت باشد به طوریکه شرایط زیر برقرار باشد گوئیم $\langle H, + \rangle$ یک ابر گروه کانونی است .

$$(۱) \text{ برای هر } x, y, z \in H, \quad x + (y + z) = (x + y) + z$$

$$(۲) \text{ برای هر } x, y \in H, \quad x + y = y + x$$

$$(۳) \quad 0 \in H \text{ موجود است به طوریکه برای هر } x \in H, \quad 0 + x = \{x\}$$

(۴) برای هر $x \in H$ ، عنصر یکتای x' موجود باشد به طوریکه $0 \in x + x'$ ، x' معکوس است x و بناماد $-x$ نمایش داده می شود،

$$(۵) \text{ برای هر } x, y, z \in H, \quad z \in x + y \text{ آنگاه } x \in z - y$$

۸-۱-۱-۱-۸-تعریف . فرض کنیم $A \subseteq H$ باشد گوئیم A زیرا بر گروه H است اگر $0 \in H$ ، و $(A, +)$ خودش ابر گروه باشد .

۹-۱-۱-۱-۹-تعریف . ابر گروه کانونی $(R, +)$ با ترکیب درونی " . ابر حلقه نامیده می شود اگر

(۱) $(R, \cdot)$ یک نیم گروه ضربی با خاصیت جذب دوطرفه عنصر 0 یعنی برای

$$\text{هر } x \in R, \quad 0 \cdot x = x \cdot 0 = 0$$

$$(۲) \text{ برای هر } x, y, z \in R, \quad z(x + y) = zx + zy \quad \text{و} \quad (x + y)z = xz + yz$$

۱۰-۱-۱-۱-۱۰-تعریف . (۱) یک ابر حلقه $(R, +, \cdot)$ جابجایی نامیده می شود اگر برای هر $x, y \in R$ داشته

$$\text{باشیم } xy = yx$$

(۲) $(R, +, \cdot)$ را ابرحلقه یکدار گوئیم هر گاه عضو $1 \in R$ موجود باشد به طوریکه برای هر $x \in R$

$$\text{داشته باشیم } 1 \cdot x = x \cdot 1 = x$$

فصل اول: پیش نیازها..... ۵

۱-۱-۱-۱- تعریف به یک ابر حلقه جابجایی یکدار $(R, +, \cdot)$ ابر میدان گفته می شود اگر $R \setminus \{0\}$ یک گروه ضربی باشد .

یک ابر حلقه $(R, +, \cdot)$ حوزه صحیح نامیده می شود اگر R ابر حلقه جابجایی با عنصر همانی باشد و $ab = 0$ نتیجه دهد $a = 0$ یا $b = 0$ برای هر $a, b \in R$.

یک زیر مجموعه غیر تهی A از R را زیر ابر حلقه گوئیم اگر $(A, +, \cdot)$ خودش ابر حلقه باشد .

۱-۱-۱-۲- مثال . فرض کنیم R یک حلقه جابجایی با عنصر همانی باشد فرض $\bar{R} = \{\bar{x} = \{x, -x\} \mid x \in R\}$ سپس $\bar{R}$ به ترتیب با ابر عمل جمع $x \oplus y = \{\overline{x+y}, \overline{x-y}\}$ و ضرب $x \otimes y = x \cdot y$ یک ابر حلقه است .

۱-۱-۱-۳- تعریف . یک زیر مجموعه غیر تهی I از ابر حلقه R ، ابر ایده آل چپ یا (راست) از R نامیده می شود اگر برای هر $r \in R, x \in I$ ، آنگاه $rx \in I$ یا $(xr \in I)$.

I یک ابر ایده آل است اگر I بر ایده آل چپ و راست باشد و آن را با نماد $I \triangleleft R$ نمایش می دهیم .

۱-۱-۱-۴- لم . یک زیر مجموعه غیر تهی I از ابر حلقه R یک ابر ایده آل چپ (راست) است اگر و تنها اگر

$$(الف) \quad \forall a, b \in I \Rightarrow a - b \in I$$

$$(ب) \quad \text{برای هر } x \in I, r \in R, \text{ یا } rx \in I \text{ یا } xr \in R .$$

۱-۱-۱-۵- تعریف . به یک ابر ایده آل سره P از ابر حلقه R اول گفته می شود اگر برای هر دو ابرایده آل U, V از R داشته باشیم $UV \subseteq P$ آنگاه $U \subseteq P$ یا $V \subseteq P$.

۱-۱-۱۶-لم. اگر $P \neq R$ یک ابرایده ال از ابرحلقه R باشد آنگاه P اول است اگر داشته باشیم:

$$ab \in P \Rightarrow a \in p \quad \text{یا} \quad b \in P.$$

مجموعه تمام ابرایده‌های اول R طیف اول R نامیده می‌شود و با نماد $Spec(R)$ نمایش داده می‌شود.

$$SpecR = \{P \mid P \text{ ابرایده آل اول } R \text{ است}\}.$$

۱-۱-۱۷-تعریف. به ابرایده ال $Q \neq R$ اولیه گفته می‌شود اگر $ab \in Q$ و $a \notin Q$ نتیجه دهد $b^n \in Q$ برای $n \in N$.

فرض کنیم R یک ابرحلقه باشد در این صورت به ابرایده ال M از R ماکسیمال گوئیم اگر برای هر ابرایده آل N از R ، $M \subseteq N \subseteq R$ داشته باشیم $M = N$ یا $N = R$.

فرض کنیم A ، B زیر مجموعه‌های غیر تهی از ابرحلقه R باشند جمع $A+B$ را به صورت زیر تعریف می‌کنیم،

$$A+B = \{t \mid t \in a+b ; a \in A, b \in B\}.$$

حاصلضرب AB را به صورت زیر تعریف می‌کنیم،

$$AB = \{t \mid t \in \sum_{i=1}^n a_i b_i ; a_i \in A , b_i \in B , n \in N\}.$$

یک زیر مجموعه S از یک ابرحلقه جابجایی یکدار را ضربی گوئیم اگر و تنها اگر $1 \in S$ باشد و برای هر $x, y \in S$ داشته باشیم $xy \in S$.

۱-۱-۱۸-تعریف. فرض کنیم X یک مجموعه باشد یک توپولوژی روی X یک خانواده A از زیر مجموعه‌های X است که در شرایط زیر صدق می‌کند:

$$(1) \phi, X \in A$$

(2) اجتماع هر تعداد از عناصر A به A تعلق دارد ،

(3) اگر $B, C \in A$ آنگاه $B \cap C \in A$.

۱-۱-۱۹- تعریف . فضای (X, A) را T_0 گوئیم هر گاه به ازای $x_1, x_2 \in X$ ، که $x_1 \neq x_2$ همسایگی بازی چون U موجود باشد به طوری که شامل یکی باشد ولی شامل دیگری نباشد .

۱-۱-۲۰- تعریف . فرض کنیم (X, A) یک فضای توپولوژیکی باشد $\beta \subseteq A$ ، β را یک پایه A گوئیم هر گاه هر مجموعه باز A ، به صورت اجتماعی از عناصر β باشد (یا به طور معادل) ، اگر X یک فضای توپولوژیکی باشد و $\beta \subseteq A$ آنگاه β پایه ای برای A است اگر و تنها اگر به ازای هر مجموعه باز A چون u و هر $x \in u$ ، β عضوی چون L داشته باشد به قسمی که

$$x \in L \subseteq u$$

۱-۱-۲۱- تعریف . یک نقطه x از فضای توپولوژیکی X را نقطه بسته گوئیم اگر مجموعه $\{x\}$ در X بسته باشد .

۱-۲-۱ مروری بر نظریه مجموعه های فازی

۱-۲-۱-۱- تعریف . فرض کنیم A یک مجموعه ناتهی باشد یک زیر مجموعه فازی از A ، یک تابع $\mu: A \rightarrow [0,1]$ است که به هر عضو A ، یک عدد بین 0 و 1 متناظر می کند در این صورت μ را یک زیر مجموعه فازی از A می نامیم . مجموعه تمام زیر مجموعه های فازی A را با نماد $FS(A)$ نمایش می دهیم.

فرض کنیم A یک مجموعه ناتهی باشد و تابع $\mu: A \rightarrow [0,1]$ یک مجموعه فازی از A باشد در این صورت متمم فازی A ، $\bar{\mu}$ یا μ^c را به صورت زیر تعریف می کنیم:

$$\bar{\mu}(x) = 1 - \mu(x) .$$

فرض کنیم A یک مجموعه ناتهی و μ یک زیر مجموعه فازی از A باشد زیر مجموعه های تراز μ یا α -برش μ را به صورت زیر تعریف می کنیم .

$$\mu_\alpha = \{x \in A \mid \mu(x) \geq \alpha\}$$

که در آن $\alpha \in \text{Im}(\mu) \subseteq [0,1]$.

۱-۲-۲- تعریف . فرض کنیم μ_1 یک مجموعه فازی روی A_1 و μ_2 یک مجموعه فازی روی A_2 باشد مجموعه فازی $\mu_1 \times \mu_2$ را روی $A_1 \times A_2$ به صورت زیر تعریف می کنیم :

$$(\mu_1 \times \mu_2)(x_1, x_2) = \min(\mu_1(x_1), \mu_2(x_2)) .$$

فرض کنیم A یک مجموعه ناتهی باشد تابع مشخصه A به صورت زیر تعریف می شود :

$$\chi_A(x) = \begin{cases} 1 & x \in A \\ 0 & x \notin A \end{cases} .$$

واضح است که χ_A یک زیر مجموعه فازی از A است ، $\text{Im}(\chi_A) = \{0,1\}$.

فرض کنیم f یک نگاشت از مجموعه X به مجموعه Y باشد و μ هر زیر مجموعه فازی از Y باشد در این صورت $f^{-1}(\mu)$ زیر مجموعه فازی است از Y است که به صورت زیر تعریف می شود :

$$f^{-1}(\mu)(x) = \mu(f(x)) .$$

فرض کنیم λ زیر مجموعه فازی از مجموعه X باشد . در این صورت $f(\lambda)$ ، زیر مجموعه فازی از Y است که به صورت زیر تعریف شده است :

$$f(\lambda)(y) = \begin{cases} \sup_{x \in f^{-1}(y)} \{\lambda(x) \mid x \in f^{-1}(y)\} & f^{-1}(y) \neq \emptyset \\ 0 & f^{-1}(y) = \emptyset \end{cases} .$$

۱-۲-۳- تعریف . اگر $\{\mu_\alpha\}_{\alpha \in I}$ خانواده ای از زیر مجموعه های فازی X باشد آنگاه اشتراک و

اجتماع این خانواده به صورت زیر می باشد :

$$\text{(الف) برای هر } x \in X, \left(\bigcap_{\alpha \in I} \mu_\alpha \right)(x) = \inf\{\mu_\alpha(x)\}_{\alpha \in I}$$

$$\text{(ب) برای هر } x \in X, \left(\bigcup_{\alpha \in I} \mu_\alpha \right)(x) = \sup\{\mu_\alpha(x)\}_{\alpha \in I}$$

۱-۲-۴- تعریف . فرض کنیم G یک گروه باشد زیر مجموعه فازی $[0,1] \rightarrow G: \mu$ را یک زیر گروه

فازی از G می نامیم و آن را با نماد $(G: \mu)$ نشان می دهیم هر گاه برای هر $x, y \in G$ داشته

باشیم .

$$(۱) \mu(xy) \geq \min\{\mu(x), \mu(y)\}$$

$$(۲) \mu(x^{-1}) \geq \mu(x)$$

۱-۲-۵- تعریف . برای $\mu, \nu \in FS(X)$ گوئیم μ زیر مجموعه ν است و می نویسیم $\mu \subseteq \nu$ اگر

$$\text{برای هر } x \in X, \mu(x) \leq \nu(x)$$

فرض کنیم $x \in X$ و $t \in [0,1]$ در این صورت به زیر مجموعه فازی x_t که طبق ضابطه زیر تعریف

می شود یک نقطه فازی از X گوئیم .

$$x_t(y) = \begin{cases} t & \text{اگر } x = y \\ 0 & \text{اگر } x \neq y \end{cases}$$

فرض کنیم Y و X دو مجموعه غیر تهی باشد و $f: X \rightarrow Y$ یک نگاشت باشد در این صورت

$\mu \in FS(X)$ را f -پایا گوئیم . اگر $f(x) = f(y)$ نتیجه دهد $\mu(x) = \mu(y)$ برای هر $x, y \in X$.

۱-۲-۶- تعریف . یک توپولوژی فازی، یک خانواده τ از زیر مجموعه های فازی در X می باشد

که در شرایط زیر صدق می کند:

(۱) $\phi, X \in \tau$ ،

(۲) اجتماع هر تعداد از عناصر τ به τ تعلق دارد ،

(۳) اگر $A \in \tau$ و B آنگاه $A \cap B \in \tau$.

زوج (X, τ) یک فضای توپولوژیکی فازی نامیده می شود.

فصل دوم

ابر حلقه ها و ابر ایده های
فازی

مقدمه:

این فصل مشتمل بر دو بخش است در بخش اول به بررسی خواص ابرایده های فازی می پردازیم سپس همریختی ابرحلقه های فازی را معرفی خواهیم کرد در بخش دوم h -ایده ها و k -ایده های فازی را معرفی می کنیم و به بررسی خواص آنها می پردازیم. مطالب این فصل عمدتاً از منابع [۱۶، ۵، ۲] گرفته شده است.

۲-۱-۱- خواص مقدماتی ابرایده الهای فازی

در این بخش R یک ابرحلقه است.

۲-۱-۱-۱- تعریف. فرض کنیم $\mu \in FS(R)$ باشد در این صورت μ یک ابرایده ال چپ (راست) فازی از R است اگر و تنها اگر برای هر $x, y \in R$ داشته باشیم:

$$(\text{۱}) \quad \bigwedge_{z \in x-y} \mu(z) \geq \min(\mu(x), \mu(y))$$

$$(\text{۲}) \quad \mu(xy) \geq \mu(x) \text{ یا } \mu(xy) \geq \mu(y)$$

۲-۱-۱-۲- تعریف. μ یک ابرایده ال فازی از R است اگر هم ابرایده ال چپ فازی و هم ابرایده ال راست فازی باشد یعنی برای هر $x, y \in R$ داشته باشیم:

$$(\text{۱}) \quad \bigwedge_{z \in x-y} \mu(z) \geq \min(\mu(x), \mu(y))$$

$$(\text{۲}) \quad \mu(xy) \geq \max\{\mu(x), \mu(y)\}$$

۲-۱-۱-۳- تعریف. فرض کنیم R یک ابرحلقه باشد، گوئیم μ یک زیر ابرحلقه فازی از R است اگر به ازای هر $x, y \in R$ داشته باشیم:

$$(\text{۱}) \quad \bigwedge_{z \in x-y} \mu(z) \geq \min(\mu(x), \mu(y))$$

$$(\text{۲}) \quad \mu(xy) \geq \min\{\mu(x), \mu(y)\}$$

مجموعه تمام زیر ابرحلقه های فازی R را با $FR(R)$ نمایش می دهیم.

۲-۱-۴-مثال. اگر R یک ابر حلقه باشد، زیر مجموعه فازی μ بر R را برای هر $x \in R$ به صورت زیر تعریف می کنیم.

$$\mu(x) = \begin{cases} 1 & x = 0 \\ \alpha & x \neq 0 \end{cases}$$

که $0 \leq \alpha < 1$ است آنگاه μ یک زیر ابر حلقه فازی از R می باشد.

۲-۱-۵-لم. شرط (۱) از تعریف ۲-۱-۳ معادل با دو شرط زیر است:

(الف) $\mu(x) = \mu(-x)$ برای هر $x \in R$ ،

(ب) $\bigwedge_{z \in x+y} \mu(z) \geq \min(\mu(x), \mu(y))$

اثبات: فرض کنیم شرط (۱) از تعریف ۲-۱-۳ برقرار باشد در این صورت برای هر $x \in R$ داریم،

$$\mu(0) = \bigwedge_{z \in x-x} \mu(z) \geq \min(\mu(x), \mu(x)) = \mu(x)$$

پس $\mu(0) \geq \mu(x)$ برای هر $x \in R$ لذا،

$$\mu(-x) = \bigwedge_{z \in 0-x} \mu(z) \geq \min(\mu(0), \mu(x)) = \mu(x)$$

با تعویض نقش x و $-x$ در رابطه فوق نتیجه می شود که،

$$\mu(x) = \bigwedge_{z \in 0-(-x)} \mu(z) \geq \min(\mu(0), \mu(-x)) = \mu(-x)$$

در نتیجه به ازای هر $x \in R$ داریم $\mu(-x) = \mu(x)$ پس (الف) برقرار است.

حال بنا به فرض و با استفاده از (الف) داریم،

$$\bigwedge_{z \in x+y} \mu(z) = \bigwedge_{z \in x+(-y)} \mu(z) \geq \min(\mu(x), \mu(-y))$$

$$= \min(\mu(x), \mu(y)) \quad \forall x, y \in R$$

یعنی (ب) نیز برقرار است.

بر عکس. فرض کنید که (الف) و (ب) برقرار باشد در این صورت،

$$\bigwedge_{z \in x-y} \mu(z) = \bigwedge_{z \in x+(-y)} \mu(z) \geq \min(\mu(x), \mu(-y)) = \min(\mu(x), \mu(y)) \quad \forall x, y \in R$$